

[Birgith Mogensen]

vende de sidste 3-4 år er blevet ca. 20 pct. færre. Årsagerne til denne reducere er let at finde, f. eks. kan jeg henvise til resultatet af en undersøgelse, som Håndværksrådet har foretaget, og facit lyder: svenden tjener mere end mester. Hermed menes ikke, at svenden tjener for meget, men at mester tjener for lidt. Og hvorfor gør han det? Det gør han, fordi hans lånerente er for høj, fordi hans transport- og energipriser er blevet gigantiske, og fordi det ikke er ham muligt at hæve sine priser nævneværdigt. Prisstop og konkurrence har sat bom for en løsning ad den vej.

Det er blevet et dansk mundheld, at vi skal spare og arbejde os ud af krisen, men hvis ikke erhvervslivets eksistensforhold ændres nævneværdigt, er gå-på-mod og energisk arbejde ingen aleneløsning. Hvis erhvervslivet og dermed de mindre virksomheder ikke kan opnå lån af risikovillig kapital til en mindre rentesats og af længere varighed end på nuværende tidspunkt, er konkurrencekampen over for udlandet lost. Det kan ikke være rigtigt, at energiske erhvervsfolk med gode ideer ikke er i stand til at ekspandere i en eksportvenlig retning eller fremstille danske produkter, som kan konkurrere med importvarer af lignende art. Altså: regering og hele det danske samfund må opmuntre og tilgodese de små erhvervsvirksomheder med råd og dåd på en måde, som gør dem større og mere valutaskabende. Derfor: lad os få igangsat nævnte belysningsudvalg hurtigst muligt; det haster.

Mølgaard (DR):

Retsforbundets folketingsgruppe har et lidt blandet forhold over for dette forslag. I grunden kan det jo godt minde en del om et forslag til folketingsbeslutning om etablering af et håndværksråd, en instans til at kulegrave den mindre industris og håndværkets problemkredse og at søge veje så vidt muligt ud af problemerne.

Jeg vil gerne tillade mig at henlede forslagsstillernes opmærksomhed på, at et sådant organ er etableret. Håndværksrådet er oprettet som organisation, ja, det endda for snart mange, mange år siden – det var i 1879 – og det på privat initiativ, hvilket man ikke bør kimse aldeles ad. Jeg skal være den sidste til at underkende den mindre industris og

håndværkets betydning for det danske samfund. Retsforbundet er fuldt opmærksomt på nødvendigheden af at have en sådan småskov imellem erhvervslivets større træer, som for øvrigt alle har det tilfælles, at de engang har været små. Beskæftigelse, betalingsbalance, valutasisuation og den sociale situation i landet i øvrigt ville lide megen skade, hvis vi ikke havde denne del af erhvervslivet.

Retsforbundet anerkender da også fuldt ud, at denne del af erhvervslivet ikke alene har de problemer, som næsten hele erhvervslivet slås med for øjeblikket, men også har nogle helt specielle problemer. Men vi synes rigtignok, at nedsættelsen af et udvalg som her foreslået af fem venstremænd rummer en helt urimelig negligering af eksistensen af Håndværksrådet eller en underkendelse af dettes virke. Vi kan ikke fra retsforbundets side bidrage til en sådan mistænkeliggørelse eller mistillidserklæringsudstedelse over for Håndværksrådet. Vi synes, at dette på udmerket vis bidrager til – jeg citerer fra forslaget –

»at kortlægge og analysere de mindre virksomheders betydning . . . ,

at afdække de barrierer, som hæmmer de mindre virksomheders etablering, drift, ekspansion, markedsføring, produktudvikling og eksport, samt

at stille forslag til løsning af de mindre virksomheders problemer, såvel under hensyntagen til den indsats, virksomhederne og deres faglige organisationer kan iværksætte, som den indsats, der er påkrævet fra det offentliges side.«

Vi synes da rigtignok også, at Håndværksrådet er flittigt nok til at stille sine resultater, analyser samt forslag til rådighed for regering, myndighedsgrene og folketinget. Vi erkender derimod, at det kan knibe med at få mobiliseret politisk vilje til at følge dette tekniske udredningsarbejde op og i det hele taget til at tilgodese de mindre virksomheders velberettigede interesser.

Vi må dog tvivle på, om et sådant udvalg som her foreslået kan hjælpe noget som helst på det. F. eks. kunne der være brug for politisk vilje til at modsætte sig ekstra administrative byrder på de mindre virksomheder og vilje til at få bragt rentebyrden ned, for slet ikke at tale om skattebyrden. For her er der jo virkelig tale om problemer, som får virksomheder til at vælte. Der kunne også